

An aerial photograph of a city skyline, likely New York City, featuring the Empire State Building and the Queensboro Bridge. The image is overlaid with a large, semi-transparent, stylized graphic of a didgeridoo in shades of blue and green. The title text is prominently displayed in the upper half of the image.

Jász István Didgeridu

Mercator
Stúdió

Minden jog fenntartva, beleértve bárminemű sokszorosítás, másolás és közlés jogát is.

Kiadja a Mercator Stúdió
Felelős kiadó a Mercator Stúdió vezetője
Lektor: Gál Veronika
Műszaki szerkesztés, tipográfia: Dr. Pétery Kristóf
Borítófotó: Fortepan

ISBN 978-963-607-854-6

© Dr. Jász István, 2011
© Mercator Stúdió, 2011

Mercator Stúdió Elektronikus Könyvkiadó
2000 Szentendre, Harkály u. 17.
www.akonyv.hu és www.peterybooks.hu
www.facebook.com/Mercator.Studio
Tel/Fax: 06-26-301-549
Mobil: 06-30-305-9489
e-mail: mercatorstudio@yahoo.com

Jász István

Didgeridu

komédia egy bemutató házban

2011.

Tartalom

Tartalom	4
Szereplő személyek	5
ELSŐ RÉSZ	6
MÁSODIK RÉSZ	50

Szereplő személyek

John Carpenter	tanácsadó ingatlanügyekben
Lilly	az édesanyja
Nancy (Anikó)	a húga
Vincent (Vince)	a nagybátyja
Angela	a nagynénje

Akik a tanácsát kérik:

Mr. Emery

Clara O'Brian

Történik az ötvenes évek elején Budapesten és napjainkban Sydneyben.

ELSŐ RÉSZ

Egy úgynevezett display-house, (bemutatásra szánt ház) szobája, egy olyan utcában ,amely csupa ilyen házból áll. Ezeknek a házaknak némelyike be van rendezve, de az, amelyben John dolgozik ,teljesen üres, sőt, még a közfalakat is át lehet helyezni. Egy íróasztal van a sarokban, rajta telefon, mögötte szék. A földön három nagyon vastag telefonkönyv. Néhány szék van az íróasztal előtt is ,ide ülteti John az ügyfeleit.

Félhomály.

A szín üres .Kulcszörgés, John érkezik. Átsiet a színen, kinyit egy falba épített szekrénykét, abban van az elektromos főkapcsoló. Bekapcsolja az áramot, a színpadot előnti a fény.

Leül az íróasztal mellé, lehajol a telefonkönyvekért, előhalássza felülről a harmadikat, hosszan keresgél, lapozgat, majd megtalálja a számot. Felemeli a kagylót, hív.

JOHN

Itt a John Eagle Társaság, jó napot, asszonyom! Igen, jelentkezem, ahogy megbeszél-tük.

Megszólal a didgeridú hangja.

Nem! nem a rádió szól ,asszonyom, hanem az a híres didgeridu .A bennszülöttek hangszere. Valaki minden nap játszik rajta. Mintha külön bosszantani akarna. Elriasztja a vevőimet, akik félnek kijönni egy ilyen környékre. Pedig hát ez csak olyan minta-ház, ilyet épít az Eagle Company oda, ahová csak a vevő óhajtja. Azonfelül pedig ettől a bennszülöttől, aki éppen most játszik, igazán nem volna szabad megijedni, mert a vörös hajú skót bennszülöttek akkor sem támadják meg az embert, ha nagyon éhesek. Hogy miért nem skót dudán játszik? Talán, ha elfárad ide asszonyom, ahogy megbeszél-tük, személyesen is megkérdezheti tőle, nem is szólva azokról az indiszkrét kérdésekről, amelyeket nekem szándékozik feltenni. És amelyekre a legnagyobb

örömmel válaszolok. Rögtön. Nekem viszont csak egy kérdésem van, hogy mikor? Mikor ideér? Nagyszerű! *Leteszi a telefont, felpattan, körülnéz. Rendezkedik, várja a vevőjét, akivel az imént beszélte meg a találkozást. Fellapoz egy óriási határidő naplót, gondosan beírja a várható látogatást. A sarokból seprőt vesz elő, összesöpör, végül kirak egy táblát is, amelyen ez a szó szerepel: HÁZBEMUTATÁS*

CLARA *Balról érkezik, fürkészve néz körül. Kicsit magának. Akkor innen szól.*

JOHN *Észreveszi, elésiet. Isten hozta, érezze otthon magát! Széket húz előre, helyel kínálja. Foglaljon helyet!*

CLARA Előbb körülnézek egy kicsit.

JOHN Parancsoljon!

CLARA *Körbenéz, kicsit hallgatózik. Csönd van.*

JOHN A didgeridut keresi?

CLARA Hát persze.

JOHN Valahol a szomszédban lehet.

CLARA *Könnyedén, mintha értené. Akkor csak maradjon ott ,ahol van.*

- JOHN Hamarabb ideért, mint gondoltam.
- CLARA Várt?
- JOHN Az a foglalkozásom.
- CLARA *Még mindig nem tudja, miről van szó, de játszik. Akkor gyakorolja. Várjon.*
- JOHN Szívesen, ha érdemes. *Végignézi Clarat.*
- CLARA Arra meg én várok türelmesen. *Körülnéz. Akkor ez az?*
- EMERY Feltűnik ugyanott, ahol Clara bejött. Meglátja a HÁZBEMUTATÁS táblát. Ez az.
- JOHN Örülök, hogy összetalálkoztak, uram. Ha a házbemutásra kíváncsiak,...
- CLARA Csak nem jöttünk rosszkor?
- JOHN A, lehető legjobbkor jöttek, hiszen most van elég időnk arra, hogy különös gonddal és körültekintéssel mutassam be jövőendő otthonukat, amelyben minden a helyén van, *innentől kezdve, mint a vízfolyás* mint, ahogy helyet találhatott benne néhány olyan apróság is, amitől mindennek kétszer annyi helye lesz,

mint másutt. Az Eagle Company házaiban minden komfort éppen úgy megtalálható, mint ahogy az Eagle házak is megtalálhatók mindenhol, ahol csak komfortosan szeretnek élni az emberek. Van itt minden. A fürdőszobában kívánatra vízszűrőt helyezhetünk a csővezetékre, hogy a sajnálatos vízkőképződést elkerüljük, mindezt persze azért, nehogy sajnálatos módon elkerüljék Önök az Eagle Company rendkívül előnyös házépítési akcióját.

EMERY

Akkor körülnéznék.

JOHN

Az alapváltozat három hálósobás, konyha az előtérből, a hálósobák és a fürdőszoba is ugyanonnan, mert a vizesblokk úgy lett kialakítva, hogy akár annyi fürdőszobát is kapcsolhatunk a hálósobákhoz, ahány vendégre számítanak.

EMERY

Működik is? Mert igénybe venném.

JOHN

Erre tessék. *Kikíséri.* Maga is körül akar nézni, Miss....

CLARA

Szólítson Claranak.

WC lehúzás zaja, Emery kerül elő a fürdőszobából.

EMERY

Én Emery vagyok *hangsúlyozottan* Mister.

- JOHN Hátakkor Mister és Missis Emery, *Clara és Emery egymásra néznek, de nem szólnak*, hogy óhajtják? Megmutathatom a házzal együtt a kertet is, mert az Eagle Company kertépítéssel és felszereléssel is foglalkozik. Szereti a kedves felesége a virágokat, Mister Emery?
- EMERY Minden bizonnyal.
- JOHN *Clarahoz fordul*. A férje pedig nyilván szereti a pázsitot és jogging helyett a fűvet nyírja.
- CLARA Ha a férjemnek választania kellene a kocogás és a fűnyírás között, biztosan a fűnyírást választaná.
- JOHN Hát, kedves hölgyem és uram, én olyan környéken tudnék önöknek telket és a telken Eagle házat ajánlani, ahol kocoghatnak, virágokban és pompás fáknak is gyönyörködhetnek. És magától nő a legpompásabb pázsit.
- EMERY Telket is árul?
- JOHN Hát persze., uram. Teljeskörű kiszolgálás! Akkor, *előveszi a hatalmas határidőnaplót* mikorra jegyezhetem be önöket egy teleknézésre?

- EMERY Nem dönthetek egyedül. Meg kell kérdeznem a feleségemet. *Némi humorral Clarara néz.* Nos?
- CLARA Nem is tudom. Jövő vasárnap?
- EMERY Nekem nincs még programom.
- JOHN Én meg azért vagyok itt. Illetve ott. Mert akkor azt ajánlanám, hogy találkozzunk a helyszínen. Egy apróság még. Az Eagle Company minden bizalma Önökben van, de meg kell kérdeznem, készpénzben, átutalással vagy esetleg valamilyen hitelkonstrukció keretében kívánják az értékesített ingatlankomplexum ellenértékét kiegyenlíteni?
- CLARA *Kis zavarban.* Hát az, az értékesített ingatlankomplexum milyenségétől függ.
- EMERY Öööö... *kérdően pillant Clarara*
- CLARA *Segít* Clara. A férjem néha emlékezetkiesésben szenved.
- JOHN Remélem az üzlet realizálása során ez nem fog megismétlődni.
- CLARA Ó, dehogy! A realizálás során mindenre emlékezni fog. Emery!

- JOHN Vezetéknevén szólítja a férjét?
- CLARA Csak, ha haragszom rá.
- EMERY Bocsáss meg drágám!
- CLARA *Ugratja.* Az ember mindent megért, de, hogy valaki, akármilyen amnéziás, vagy hogy is mondják, a felesége nevét elfelejtse, az már túlzás!
- EMERY Megesik mindenkivel.
- JOHN Emberek vagyunk, uram.
- EMERY De mennyire! Akármennyiben fogadnék például, hogy most Clarának nem jutna eszébe az én keresztnvem.
- CLARA Tényleg nem jut eszembe.
- EMERY Na, látod, drágám. Nem kell haragudni. De hát térjünk vissza a finanszírozás kérdéséhez!
- JOHN Szabadjon felhívni a figyelmét, uram, hogy bár az Eagle Company tőkeerős, megrendelőink közül azokat részesíti előnyben, akik a legtöbb készpénzt bocsájtják a társaságunk rendelkezésére. Vagy másként kifejezve, be-

fektetnivalójának legkisebb hányadát óhajtja részletfizetés vagy hitel, esetleg váltó formájában kiegyenlíteni.

- EMERY *Clarara néz.* Nálunk az a helyzet, hogy a fontos dolgokban én döntök, a kevésbé fontosakban az asszony, és ez esetben a legfontosabb, hogy tessék a ház...
- CLARA *Közbevág.* Nem, nem. A mi családukban a férjé a döntés joga.
- JOHN *Gyanakodni kezd.* Mister Emery, azt ugye tudja, hogy nekünk ezt a display-házat, pont itt a sarkon nem adják ingyen. A felajánlásra kerülő telket vagy telkeket mi megvesszük, vagy legalábbis bizományban árusítjuk, az építőipari gépeket bérelnünk kell.
- EMERY *Közömbösen.* Igen?
- JOHN *Türelmetlen.* Igen, uram. A levegő is pénzbe kerül, de a legtöbb pénzt az elvesztegetett idővel veszít az ember. Úgy, hogy, ha azt gondolja, hogy csak hitelből próbál pillanatnyi lakásgondján enyhíteni, akkor igazán nem kívánom feltartani. Ez az utca csupa ilyen display házból áll.
- EMERY *Kifelé bámul.* Tudja, hogy, min töprengek, mister Eagle?

-
- JOHN Én csak a cég alkalmazottja vagyok, uram.
- EMERY Hát, akárhogyan hívják.
- JOHN Szólíthat Johnnak.
- EMERY Megrendelő és eladó között nincs helye a bizalmaskodásnak.
- JOHN Ezen töprengett, Mister Emery?
- EMERY Egyáltalán nem. Nagyon megtetszett nekem a kerítés kovácsoltvas munkája.
- JOHN Iron-lace. Vascsipke, uram. Így hívják.
- EMERY És magát, barátom?
- JOHN Carpenter vagyok.
- CLARA Érdekes. Nekem is megakadt a szemem a kerítésen. És így kellett megtudnom, hogy, aki csinálta, az félig-meddig kollégám. Csipkeverő vagyok.
- JOHN Brüsszelből, Missis Clara?
- CLARA Budapestről.

- EMERY Szép város lehet.
- CLARA De csak itt verek csipkét. Kalocsait riseljőzők, nagy divat mostanában.
- JOHN Milliomos lesz.
- CLARA Engem szólíthat minden körülményeskedés nélkül Claranak. Én nem vagyok és előre láthatólag nem is leszek a megrendelője, velem bizalmaskodhat.
- JOHN Nagyszerű. Akkor láttad a kombinált nappali szobát, Clara?
- EMERY Most kombinált, vagy nappali?
- CLARA Nem mindegy?
- EMERY Nem. Nagy különbség van egy kombinált szekrény és egy éjjeli edény között.
- CLARA Szégyeld magad, Charles!
- EMERY *Körölnéz.* Ki az?
- CLARA Megint ez az amnézia! Látod, John, most már a saját nevére sem emlékszik.

- EMERY *Dühös. Fő, hogy van, aki emlékeztet rá.*
- CLARA Tapintatlan voltam, szívem, ne haragudj!
- EMERY Nem haragszom, ha kiengesztelsz.
- CLARA Majd a közös otthonunkban, drágám.
- EMERY Nem akarom elkapkodni a döntést, Clara, a közös otthon mégsem egy hónapra szól. Úgy, hogy a legjobb lenne megköszönni Johnnak a fáradságát és körülnézni, máshol is.
- CLARA Csak indulj előre édes, majd utolérlek. Különben is, tökéletesen megbízom az ítéletedben.
- EMERY Akkor én körülnézek a többi display-házban.
- CLARA Menj csak. Otthon találkozunk.
- EMERY Ne jöjjenek vissza érted?
- CLARA Semmi értelme.
- EMERY De azért jövő vasárnap körülnézünk itt megint?

- CLARA Nem is tudom, hogy szükség van-e itt mind a kettőnkre? Majd meglátjuk. Isten vele.
- EMERY Isten önnel, kisasszony.
- JOHN Kisasszony?
- CLARA *Kicsit zavartan.* Családi viccelődés. Így köszöntünk el egymástól az első találkozás után.
- JOHN Szóval kalocsai riseljő.
- CLARA Az ember megpróbál a hobbijából élni.
- JOHN Volt egy hímezett falvédőnk. Az volt ráírva: „Uram! Adj nekem elég türelmet ahhoz, hogy elviseljem mindazt, amin nem tudok változtatni, elég erőt ahhoz, hogy mindazt megváltoztassam, amit meg lehet változtatni, és elég bölcsességet, hogy meg tudjam különböztetni a kettőt.”
- CLARA Csak keresztaszemes lehetett.
- JOHN Otthon is ezt csináltad?
- CLARA Nem. Angolt tanítottam. Képzeld, azt hittem, hogy tudok angolul.

JOHN Pedig az emigrációra készülni kell.

Felhangzik újra a didgeridu, mint mindig, amikor az idő John emlékeibe vált át.

Az ötvenes évek elején, Budapesten a Hernád utcában, egy lecsupasztított lakásban vagyunk. Ugyanolyan csupasz, mint a bemutatóház.

JOHN *Lehajol a földre, egy vaskos könyvet vesz fel, ugyanúgy, mint a darab elején.*

Unom, unom, unom!

Kulcszörgés, Lilly érkezik haza.

JOHN Már angolul sem tanulok, már semmit sem csinálok komolyan, mert minek arra a rövid időre. Senki sem tudja, miben reménykedsz még mindig?

LILLY Janikám, ugye eddig mindig mondtam, ne menj, most meg a Garay piacon, mikor kimentünk Besztercén a Garam mellé, a Hernád utca is folyóról van, szóval mindenki mondja, milyen remek, a Capitolt lebombázták, kiégett mindenem, volt egy piros edénykészletem, az könnyen beszél, akinek nem volt semmije, menj el, nézd meg, aztán meséld el nekem.

JOHN Elengedsz, Anyu?

- LILLY Lemehetnél a műhelybe is, bár hol van az már, a Ferenc mondta mindig, hogy ne gatyázzunk, hát nem is gatyáztak, szegény Bandikám is mindig mondta, hát vele sem. Új stuka villamosok járnak a negyvennégyes vonalán, én negyvennégyben még egyszer meglátogathattam volna, dea nagymama azt mondta, hogy evés előtt moss kezet, ne fald fel az egész gyümölcsöt, hagyj belőle a húgodnak is, és, hogy azon a pénzen és, hogy azon a pénzen három törölközőt is vehettünk volna.
- JOHN Anikó?
- LILLY Most már törődni kell vele, hogy tanuljon meg szépen mosni, vasalni, főzni.
Lehet, hogy ebből fog élni egyszer, mint ahogy én is, egy szegény zsidó kántor hatodik gyereke, aki nem tanult eleget, de neked tanulnod kéne!
- JOHN Most engedtéél moziba! Hol van Anikó? Most neki kellene tanulnia! Rajta a sor!
- LILLY Nem is kellett volna megszületnie.
- JOHN Akkor haljon meg? A Bazala, a Garay réme megint ott grasszál a piacon, megakadhat rajta a szeme. Nagy lány és annyi esze nincs, mint egy hintalónak.

- LILLY Hintázik biztos a téren, az óvónőképzőben jó helye lett volna, imádja a gyerekeket, de hát majd kinn lesznek gyerekek. Elmentünk a professzorhoz, mikor már tudtuk, hogy újabb gyerek lesz, azt mondta, hogy az ő felelősségére, nyugodtan.
- JOHN Mindannyian felelősek vagyunk érte. Tudod, hogy mit szokott csinálni, ha rájön?
- ANIKÓ (Nancy) *Be.* Hölgyeim és uraim, akarom mondani, kedves közönség, a Szovjetunióból jöttem, mesterségem címere Bé - Esz.
- JOHN Bűvész!
- ANIKÓ (Nancy) Az! De okos vagy, hogy kitaláltad! John nyakába ugrik és megpuszilja. A puszi nagyon sokáig tart. John igyekszik kibontakozni, végül lerázza a hűgát.
- JOHN Akkor lássuk a mutatványt!
- ANIKÓ (Nancy) Ahhoz cirkuszi ruhába kell öltözni.
- JOHN Ne, Anikó, ne! Jó vagy te így is, különben is, moziba megyünk. Csak a mutatványt!
- LILLY Besztercén járt medvetáncoltató. .Szegény állat, .alig volt nagyobb, mint egy komondor

kutya, aztán a mi komondorunk se élte meg, mert Ferenc már az embereknek sem tudott...

ANIKÓ (Nancy) Akkor kedves közönség, íme egy tintásüveg. Mutatja. Tele van tintával, ugye belemártom a pálcikát, tintás lesz az is. És akkor leborítom egy selyem ronggyal...

LILLY A selyemruhámat odaadtuk egy kis vajért, de az az orosz egy estélyi táskát adott az Aninak, mert akármilyenek voltak is, a gyerekeket szerették.

ANIKÓ (Nancy) Hát akkor csiribi-csiribá, hókusz és pókus. Felemelem a rongyot. *Anikó lecsúsztatja magáról a ruháját.* A tintásüvegben nem maradt tinta.

Didgeridu zene

EMERY *Be, ez alkalommal az ötvenes évek magyar politikai rendőrségének, az ÁVO egyenruhája van rajta. Nos, nagysága, döntött már? Mert én döntöttem már. Vettem a moziba két jegyet: egyet a nagyságának, egyet meg a fiatalembernek. A kislány itt marad, azalatt majd én meg fogom tanítani egy nagyon szép dalra. Aztán, ha fújja már, meglátjuk, az útlevel ügyében mit is tehetnénk.*

Sötét. Emery ki. Újra megszólal a didgeridu. A világítás megváltozik, újra a jelenben vagyunk. Anikó (Nancy) jött be ott, ahol Emery kiment.

- NANCY (Anikó) *Énekel, közben jön előre.*
Szabad vándormadár a pilóta,
csakis egy, ami bántja szívét:
nősülésre a földön idő nincs,
odafönn pedig nincs feleség.
- JOHN Ezerszer megmondtam már, munka közben ne zavarjatok! Erre most te is, meg az a...
- LILLY *Söpröget.* A húgodat ne bánts! Mikor végre jól van!
- JOHN Meddig? Amíg el nem riasztja a vevőimet! Úgyis alig van forgalom!
- LILLY Egészen jól ment a paszta, de tudod, miben volt a legtöbb pénz? Az alapanyagban. Drága Bandikám még időben, aztán, mikor jött a háború és semmi sem volt, mint most egy szemétlapát, *keresi.*
- JOHN *Előkotorja a sarokból.* Itt van! És itt van minden! Meg mindenki!
- LILLY Mikor mindenki meglépett, ő azt mondta, legjobb az egyenes út.
- JOHN *Elveszti a türelmét.* Hát akkor fogjátok magatokat és egyenes úton menjete haza!

- NANCY (Anikó) Miért nincs itt semmi?
- JOHN Vidd innen, mert nem tudom, mit csinállok!
- NANCY (Anikó) Már megint olyan üres minden, mint amikor az útlevelet vártuk.
- JOHN Akkor gabalyodott meg, most már emlékszem. Hát igen! Mikor otthagytad azzal a cukros bácsival.
- LILLY Férjhez kell menni. Legalább Anikónak!
- JOHN Nancy!
- LILLY Akkor Nancinak *magyar „c”-vel mondja*. Ismertem itt egy szakácsot. Magyar meg zsidó. Szóval egy magyar zsidó szakácsot. Udvarolhatna! Olyan sokat kell. Az a nagy ház! Hét szoba. És tizenkét ember! Én meg nem vagyok bivaly. Megbetegszem, aztán nézhetnek másik. Házvezetőnőt még itt is nehéz.

Újra megszólal a didgeridu-zene. Megint a múlt: a világítás megváltozik: az ötvenes évek Magyarországn vagyunk a Hernád utcában.

- LILLY Hogy tudtunk mi cipőt pucolni! Jani, már megint rossz jegyet, így aztán hiába próbál a Vince bácsi akármit, tudod, mekkora volt az a fatelep, mint a visegrádi erdő, én is eltéved-

tem egyszer benne, aztán szegény Bandikámmal a farakások között.

- JOHN *Pucolja a cipőjét. Most jó?*
- LILLY Talán ezért esett olyan jól. *Csöngetés. Nyiss már ajtót, nem látod, hogy a cipőd nincs kitömve, hogy fog megszáradni, a fát legalább öt évig szárítani kell, akkor ára van.*
- JOHN *Felkel, abbahagyja a cipőpucolást, beengedi Vincét.*
- VINCE Miért ilyen üres itt minden?
- LILLY Hát tudod, az utazás. Megyünk Ausztráliába.. *Nagyon ritkán válaszol egyenesen: most így fog.*
- VINCE Nem ti mentek. Mi megyünk.
- LILLY Miért?
- VINCE Mert mi tudjuk megteremteni az alapokat. Amire aztán ti is építhettek majd.
- LILLY A mi elsőosztályú fenyő-fűrészárunkból? Aból mi is tudunk alapokat építeni.

- VINCE A fenyő-fűrészárú itt rohadt eladatlanul. Én szereztem rá vevőt, én adtam el jó pénzért egy baleknak, aki nem tudja még, hogy csak a rakás teteje első osztályú és hogy jön az államosítás. És én találtam ki, hogy fogom ki-vinni. A pénz inflálódik, az arany terjedelmes és túl veszélyes is annyi határon átcsempész-ni. Hát vettem egy szabadalmat. Itt van a fej-
jemben, nem vehetik el tőlem, csak a fejem-
mel együtt.
- LILLY Itt valami nem stimmel, a cég nem volt a tiéd, hogy vehettél rajta szabadalmat? És, ha meg is vetted, hogy vehettél rajta valamit, ami csak a te fejedben, a cég jogutódja, Jani-kánk nem kaphat belőle?
- VINCE Remélem, Jani örököl valamit az én üzleti te-hetségemből.
- LILLY Hogyne, már remekül tud cipőt pucolni. Ve-szünk neki egy sámlit, egy kefét, meg subickot és kenyeret adtunk a kezébe.
- VINCE Hol van Anikó? Nem tanácsos, hogy egy tize-nöt éves kislány ilyen időkben annyit csava-rogjon.
- LILLY Ne beszélj másról, Vince! Elkótyavetyélted a céget és riszteltél az új tulajjal, most meg megpróbálsz bemesélni nekem, hogy egy aranybányát vettél.

JOHN *Felnéz a cipőpucolásból, gyönyörködik a fényesre tisztított cipőkben. Most jó.*

Kulcszörgés, Anikó érkezik.

LILLY *Kiszalad az előszobába, hogy Anikót fogadja. Csak a hangját halljuk. Ilyenkor kell hazajönni? Mi? Szabad csavarogni? Pofon csattan. Majd Anikó sírása hallatszik. A sírásból.*

ANIKÓ (Nancy) *Nem akarok good girl lenni! Rossz akarok lenni! Rossz, rossz, rossz!*

Felhangzik a didgeridu zenéje. Sötét, aztán lassan felmegy a fény. Újra a bemutató ház jelenében vagyunk, egy héttel később, megint vasárnap. Clara és Emery most már együtt érkeznek. John kicsit utánuk. Előre tessékeli őket.

JOHN *Úgy látom, mégis komolyak a szándékai, uram.*

EMERY *Hát az teljességgel a hölgy hajlandóságától függ. Nyilván rájött, hogy mi itt találkoztunk először.*

JOHN *Kialakul az emberben némi üzleti pszichológia. Akkor belemélyedhetünk a részletekbe?*

EMERY *Mélyedjünk.*

- JOHN Arra kérem, hogy akkor tanulmányozza az alaprajzot. Ahol vékony vonalakat talál, ott mobilok a falak.
- EMERY Úgy érti, hogy nem elég szilárdak?
- JOHN Ez az Eagle Company különleges szolgáltatása, uram. Bizonyos alapfalakon kívül egyes falakat, sőt, egyes esetekben az összes falat oda lehet helyezni, ahová csak óhajtják.
- CLARA *Ránéz Emeryre. Óhajtsuk?*
- JOHN Arra azonban figyelmeztetnem kell önöket, hogy mobil falakkal drágább az egész.
- EMERY Nekem meg arra kell figyelmeztetnem Önt, barátom, hogy ellenkezőek az érdekeink.
- JOHN Hogy érti ezt, Mister Emery?
- EMERY Hát csak úgy, hogy, ha a szándékaink komolyak, maga nem két házat fog értékesíteni, hanem csak egyet.
- CLARA Ne legyen olyan biztos a dolgában. Tárgyaljunk csak külön-külön, két házról.

- EMERY Oké. Hölgyeké az elsőség. Vizszontlátásra, Mister Carpenter. *Bólint. Nem fog kezét, kimegy. John utánanéz.*
- JOHN Nem fog visszajönni.
- CLARA Komolytalan alak. De én itt vagyok. :És hátha visszajön mégis. Két üzlet jobb egy üzletnél. Jobb ülni, mint állni, jobb feküdni, mint járni.
- JOHN Szeretné megnézni a hálósobákat?
- CLARA Csak egyet.
- JOHN Pedig van több is.
- CLARA Mennyi?
- JOHN Amennyit rászánál.
- CLARA *Bizonytalanul. Ötezer?*
- JOHN Kedves Clara, ez nem megy így. Ha gondolod, a teljes költségvetés ismeretében lehet dönteni. Szíveskedjél betekinteni a dokumentációba. *Lenyúl, és a telefonkönyvek alól egy még vastagabb könyvet vesz elő.* Továbbá foglalj helyet, adok egy kis sámlit, meg valami asztalka-félét, *egy hordót gurít elő,* papírt, ceruzát, radírt, hogy pontosan megtervezhesd a

jövődét. Nem jó, ha az ember sorsa csak úgy alakul.

Felharsan a didgeridu. Clara alakja elhomályosodik a hordó mellett, de a most következő jelenet alatt végig a színen marad.

LILLY *Besiet, ügyet sem vet a sarokban rajzolgató Clarára, bár, mint ez a szavaiból kiderül, jól tudja, hogy egy nő van Johnnál. Megint a múlt. Ha mindig felhozod a nőidet, ne csodálkozz, hogy az Anikó, nahát ez is csak afféle lehet, ha egyszer már veled is, hogy ne mondjam, rád fanyalodott. Mi viszont már guggolva is kibírjuk.*

JOHN *Odaguggol Clara mellé, hiszen nincs több szék a bemutató házban. Milyen jó lehet egy olyan nővel, aki sem a húgom, sem az anyám!*

NANCY (Anikó) *Be, az angolszász leányiskolák egyenruhájában, de van benne valami kihívó. Énekel.*
Szabad vándormadár a pilóta,
csakis egy, ami bántja szívét,
nősülésre a földön idő nincs,
odafönn pedig nincs feleség!

LILLY *Ráérsz még vele, kislányom, szegény Bándinkkal is túl korán, de énnekem tanulni kellett volna, te meg túl lusta voltál a Joli nénihez, még angolul se, pedig csak át kellett volna menned az utcán.*

JOHN *Mert már akkor is csak a riszáláson járt a feje.*

- NANCY (Anikó) Könnyű az ilyen félárva kislányra rámászni!
- JOHN Ha egyedül volnál a világon!
- NANCY(Anikó) Nem vagyok jó nő?
- JOHN Nem. Te rossz nő vagy. Az is akartál lenni. Emlékszem. Sikerült.
- LILLY Mikor egy kislány tudod, hogy milyen időszakban, igazán nekem sem magyarázta meg senki, de azért én is időnként, szétrobbannak az idegeim és *most néz először Clarara*, ráadásul idegenek előtt!
- JOHN És mi az, hogy félárva? Én talán nem vagyok félárva? Egy apánk volt.
- NANCY (Anikó) Neked itt maradt anya.
- JOHN Miket beszélsz, te féleszű?
- NANCY (Anikó) Én felnéztem az apámra. Én imádtam az apánkat.
- JOHN Hát persze. Mert vagy hat láb magas volt.

- LILLY Kaptam a lakodalomra egy gyönyörű szervizt és nem eltört a kivándorlásnál az utolsó darab!
- NANCY (Anikó) Cseréptörés! *roppant hirtelen váltás*. Tudom, miért vagy ilyen undok. *Ránéz Clarara ő is*. Kefélni akartál, de mi belejöttünk.
- LILLY Nancy!
- JOHN Anikó!
- NANCY (Anikó) Bezzeg nekem sikerült. Már idefelé, az úton. Mind a két pilóta.
- JOHN Hajón jöttünk.
- NANCY(Anikó) A Diszi nyolcas kapitánya. A turbojeten.
- JOHN Hol volt az akkor!
- NANCY (Anikó) Ahol én!
- JOHN A fellegekben.
- NANCY (Anikó) Ott. Ma is emlékszem rá, ahogy áttörtük a felhőréteget, csupa tojáshab kékszínű madártej tetején.

- JOHN A madártej sárga.
- NANCY (Anikó) Kék, ha mondom! Akkor fogta meg a kezem a balkezével. A jobbal a robotpilótát kapcsolta be. De a ballal szikrákat csiholt ki a bőrömön. El is vett volna feleségül, ha nem vagyok kis-korú. Otthon már tizennyolc évesen nagykorú lennék. Egy pillanatig sem kellene várnom tovább, hogy kiszabaduljak innét.
- JOHN Akkor mit szóljak én?
- NANCY (Anikó) Te nagykorú vagy! Még itt is! Mire vársz még?
- JOHN Hát ki áll szóba velem? Meg kell teremtenem az egzisztenciámat, de, ha kérek, Vince bácsi mindig elzavar, hogy ne zavarjam a kísérletezésben. Pedig esküszöm, jobb lenne, ha kék madártejet kotyvasztana. Azzal többre vinné.
- LILLY Hát tényleg, egy boltot be kell indítani, szegény Bandim az tudta, de a Vince,
- JOHN Anyu, kérd vissza a fenyő-fűrészárú árát a Vince bácsitól. Csak a pénz hoz pénzt, ezt ő is tudja. És azzal, hogy kihozatott, csak felhúztam a futócipőt, még kellene valamennyi, hogy rajthoz is álljak.
- NANCY (Anikó) Apu minden versenyt megnyert, ahányszor csak rajthoz állt.

- LILLY Mikor összeházasodtunk, akkor volt a berlini Olimpiász.
- NANCY (Anikó) A repülőn azt mondták, jó bőr vagyok.
- JOHN Nem, nem! Cipő, meg bőrdíszmű, az nem jó. Bűdös. Mindennek olyanátható cserzőszer-szaga van.
- NANCY (Anikó) Bűdös neki a munka. Mindig ilyen volt.
- JOHN *Újra ránéz Clarara.* Három hét óta ez az első komoly lehetőség. Erre idejön, és zavar!
- NANCY (Anikó) Téged minden zavar! Nem is tudom, miért tartasz ma nyitva! Ma ünnep van!
- JOHN Hát ezért, te féleszű! Most érnek rá az emberek nézelődni. Harminckét komolytalan bábműszkodóra jut egy komoly vevő. Ha három üzletet csinálok egy hónapban, már mehetünk is dicsekedni, annyi a százalék!
- NANCY (Anikó) És miért nem megyünk?
- JOHN Mert zavarasz! Mert zavartok!
- LILLY Mindig ott volt a beszerzei búcsú, amire elmentünk. Ott kaptam az első komoly ajándé-

kot szegény Bandikámtól, egy gyűrűt. Nem lehetsz ékszerész, ahhoz nagyobb komolyság, de a bőrdíszműben is, Vince is mondta.

NANCY (Anikó) Múlt hónapban nem zavartunk, előző hónapban sem, most először vagyunk itt és már kinézel innen. Pedig ma minket ünnepelnek, ma van Ausztrália bevándorlóinak napja. Az iskolában a lengyelek polkát jártak, én meg csárdást.

JOHN Ma nincsen iskolád?

LILLY Mindig arra gondolok, hogy nem eleget, hat elemi, négy polgári, hát mire és meddig?

NANCY(Anikó) Mondtam, ünnep van. kis szünet Utálok abba az iskolába járni. Egy szavukat sem értem és mindenki kiröhög.

Felhangzik a didgeridu

CLARA *Előbújik a papírjai közül. A világítás megint azt jelzi, hogy a múltban vagyunk. Most ő John első ausztrál nője. Hangosan nevet.*

JOHN Min nevensz? Nem jó?

CLARA *Újra belenéz a papírokba De. Kifogástalan. Gáncs nem érheti.*

JOHN Azt elhiszem! Ötször ellenőriztem

CLARA Miből?

JOHN Miből, miből? Tankönyvből. Kiadta Budapes-
ten a Tankönyvkiadó Nemzeti Vállalat. Ez volt
a legmodernebb tankönyv, mielőtt kijöttünk.

CLARA Alulírott John Hadzsdu azzal az alázatos ké-
réssel fordulok Őfelsége legkegyelmesebb
Kormányzójához, hogy Ólordsága szívesked-
jék legkegyelmesebb hozzájárulását adni ah-
hoz, hogy hindu hangzású nevemet
Carpenterre változtathassam. *Clara megállít-
hatatlanul nevet tovább.*

Nancy és Lilly alakja elhomályosodik. Kimennek a színről.

JOHN *Dühösen.* Mi röhögnivaló van ezen? Hibás?

CLARA Nem. Nem hibás. Csak olyan, mintha Dickens
írta volna.

JOHN Dickens nagyon jó író. Köszönöm. Félek, hogy
nem lesz akkora sikere, mint a Copperfield
Davidnak.

- CLARA Nahát, attól félek én is. Nem baj, majd átírom. *Javítani kezd.* Johnny, én tudnék a testvéreden is segíteni.
- JOHN Te drága!
- CLARA Akármilyen helyes lány, itt, idegenben ő a leghülyébb.
- JOHN Nem is helyes. Te vagy a helyes.
- CLARA Akkor én elvinném egy olyan iskolába, ahol ő lesz a legokosabb.
- JOHN Ha te tanítod, mindent tudni fog. Hiszen még én sem tudok semmit.
- CLARA Beszélni tudsz.
- JOHN Tudok én mást is. *Besodorja Clarat a másik szobába. Felhangzik a didgeridu, ez alkalommal szaggatottan. Olyan, mint a szeretkezés lihegése.*

Sötét. Mikor újra feljön a lassú fény, már a jelenben vagyunk. Emery tanulmányozza a dokumentációt az előszínpadon. Nagy térképeket tereget ki, telket keres.

- EMERY Szóval vascsipke?

JOHN Igen, uram. Ezért az árért már belefér.

EMERY És a környék?

JOHN Kezeskedem róla. Évekig ott laktunk.

Didgeriduhang: újra a múlt. Johnék első lakása, ahová a kivándorlás után költöztek. Emery is marad, ez alkalommal ő a lakás eladásában érdekelt ügynök. Csöngetés. John kisiet, bevezeti az anyját.

JOHN Hát ez volna, anyu.

LILLY *Bejön, körülnéz. Észreveszi Emeryt, biccent.*

EMERY Jó délutánt, asszonyom.

LILLY Jónapot. *A fiának.* Kicsit üres.

EMERY Nagyon hangulatosan be lehet rendezni, asszonyom.

LILLY *Johnnak.* Ki ez? Az előző lakó?

JOHN Dehogy! Az ügynök úr, akitől a lakás mellé talán még egy szakmát is kaphatok.

EMERY Részletre! De nem is zavarom magukat, morfondírozzanak nyugodtan.

- LILLY Mit mond? Nem értem világosan.
- JOHN Hogy elmegy. És mi még meg is gondolhatjuk az egészszet.
- LILLY *Gyanút fog.* Te már meg is állapotdál ezzel a hochstaplerrel, mint szegény Bandikám, mikor átvette és nem is vett fel leltárt, még szerencse, hogy én észnél...
- JOHN Uram! Álljon meg egy pillanatra! *Emery után szól, aki menni készül.*
- EMERY Igen?
- JOHN Anyám döntött. Meg fogjuk venni. Ismerem.
- LILLY *Körbenézelődik.* Én a konyhára lennék kíváncsi, mégiscsak az én, még szerencse, hogy jól főzök, bár nekem a lakás nem is, mindenhol bennlakással keresik a házvezetőnőt, szegény Anink meg...
- JOHN Most mit sajnálsz Anikót, csodajó bennlakásos high schoolban helyezte el,
- LILLY a barátnőd, hogy ne legyen az útjában. Ismerem, mi az, én is elmartam volna a lakásunk-

ból a fiúm hűgát, de akkor, ott a farakások tövében nem kellett az Angit kerülgetni.

JOHN De nekem kell! Anyu, nem bírom az Angi néniéket! Én megőrülök tőlük! Mindenbe belebeszélnek és engem sem szeretnek igazán. A bennlakást te se bírod örökké. Most ezt meg lehet oldani.

LILLY Megértelek, Janikám, boys will be boys, ahogy az angol mondja, a fiúk már csak ilyenek, lányokkal kapcsolatban legalább...

EMERY Nagyon igaza van, asszonyom, ha mondhatok valamit, ami talán mindennél fontosabb. Ez egy nagyon tehetséges fiú, igazán megérdemel egy lakást. Aztán, ha már lesz hol, akkor be tud illeszkedni. Mondjak valamit? Mi már annyira biztosak voltunk a kedvező döntésben, hogy engedje meg, hogy átadjam cégünk ajándékát, a névtáblát. Csak ki kell szögezni az ajtóra. *Át akarja adni, de John megelőzi.*

JOHN Anyám, meg akarok mondani neked valamit.

EMERY Akkor én nem is zavarok. *Csekkeket ad át Johnnak.* Biztos benne?

JOHN További jó üzleteket, uram!

- EMERY Az kéne, meg eső. Különösen száraz idén a tavasz. *Ki.*
- LILLY *Utána szól. Viszontlátásra. Ránéz a fiára.* Gondolod, hogy Ani boldog ott abba. Amikor én jártam polgáriba, én boldog lettem volna, annyit kellett gyalogolni, meg később Pesten is gyalog jártunk Apád üzemébe.
- JOHN Ezt én elmondom, mert fontos.
- LILLY Milyen jól bevezetett cég volt Besztercén, de még Pesten is!
- JOHN Ha Carpenteréket keresik, ne lepődj meg és ne küldd el a postást!
- LILLY Volt ott egy mindenés, a Ferenc, ő mondta mindenre, hogy ne gatyázzunk!
- JOHN Ezzel a névvel, hogy Hadzsdu mindenki hindunak néz és már vége is van az üzletnek, már a bemutatkozásnál.
- LILLY Az autónkat is kiröhögte mindenki, azt mondták róla, úgy jön, mintha menne. Egyforma volt az eleje meg a hátulja. Hanomagnak hívták.
- JOHN Minket meg Carpenternek hívnak. Mindennapos név ez Ausztráliában, különben is messzi-

ről jött ember azt mond, amit akar. Itt nem a papír számít.

LILLY Hanem a tudás. Ferenc is azt mondta, mielőtt nem gatyázott.

JOHN Akkor tudod, hogy hogy hívnak engem?

LILLY Kicsodát?

JOHN Engem.

LILLY Te nem tudod a nevedet és szegény húgodat sorolják mindig alacsonyabb osztályba? Már el se fér a padban.

JOHN Én tudom. Te nem tudod.

LILLY Én a legnagyobb bombazáporban is tudtam, hogy kilövés volt-e vagy belövés.

JOHN Nem erről van szó. Hanem, hogy hogy hívnak engem?

LILLY Ahogy engem, te okos!

JOHN Nem! Nem úgy hívnak!

- LILLY Hát akkor, bocsáss meg, ahogy az apádat.
- JOHN Úgy sem.
- LILLY *Elrévedezik.* Mindenki lebeszélte, hogy Jánosnak nevezzünk, de én olvastam egy szép történetet Keresztelő Szent Jánosról, és ragaszkodtam hozzá.
- JOHN Oké, hát hogy mondják azt, hogy János angolul?
- LILLY John. Megnézi a névtáblát. Jelent ez valamit?
- JOHN Hogy Carpenter? Tetőfedő, vagy valami más efféle.
- LILLY *Újra a múltba merül.* Tudod, mikor kitértem, még elég csinos voltam és az a galach, aki a katekizmust, mindig a combomra, meg a térdemre. Ő mesélte nekem, hogy József, a Krisztus apja mi volt.
- JOHN Ács. Ezt jelenti
- Didgeridu-hang. A világítás a jelenbe vált. Emery ül az íróasztal előtt. Lilly megvető pillantással veszi tudomásul John ügyfelét.*
- LILLY Nem zavarlak az érvényesülésben. *Ki.*

- EMERY *Utánanéz.* Lassan már ők lesznek a mi gyermekeink.
- JOHN Mindenkinek meg van a maga keresztje, uram.
- EMERY A környékről beszéltünk. Azt mondják, tiszta gettó.
- JOHN Jaj, uram, csak nem ez zavarja? Egyébként is hogy szokott lenni? A hasonló érdeklődésű és neveltetésű emberek jönnek össze. Ahol zsidók nincsenek, ott írek vannak
- EMERY Nem mindegy.
- JOHN Akkor válasszon egy másik környéket, Mister Emery. Van elég.
- EMERY Ahol refjuk nincsenek, ott bennszülöttek vannak.
- JOHN Mister Emery talán meg tudja magyarázni nekem, mi az, hogy refju? Csak magyarul és angolul együtt van valami értelme, úgy pedig helytelen. Ref you. Refes vagy?
- EMERY Refes? Mi az?

- JOHN Rendőri felügyelet rövidítése. Abban az országban, ahonnan jöttem, mindenkinek, aki börtönből szabadult, naponta jelentkezni kellett a rendőrségen. Ez volt a ref. És a refju?
- EMERY Amennyire tudom, a refugee rövidítése, annyit jelent, hogy menekült. Nem tudta?
- JOHN Nem. Pedig a menekülésből tanár lehetnék. Hol is tartottunk?
- EMERY A bennszülötteknél. Akik, amilyen primitívek, olyan hiúak és amilyen hiúak, olyan sértődékenyek. Elhiheti, sokat voltam közöttük. Nem kívánnám újra a társaságukat. Tudja, nekem nem voltak előítéleteim, de lettek.
- JOHN Mióta közelebbről ismeri őket?
- EMERY Tudok én róluk mindent! Nem kell bemutatni nekem. Átlátok én rajtuk, mint ezen a bemutatóházon.
- JOHN Innen jut eszembe!
- EMERY Arra céloz, hogy dönthetnék már? Nézze, én döntöttem. Most már csak azon hezitálok, hogy készpénz, vagy részletfizetés.
- JOHN Készpénz! Mindenkinek jobb, uram, önnek is, mert, ha összeadja a részleteket, kétszer any-

nyi jön ki végösszegben, rögtön a ház birtokába kerül, és nem kell huszonöt évig várnia, míg hitelt vehet fel a házra és én bevallom, kápé mellett az én provízióm is nagyobb.

EMERY Mindennél többre becsülöm az őszinteségét. De mi van, ha meggondolom magam?

JOHN Eladhatja bármikor, bárkinek. De, ha a ház belső beosztása nem tetszik, változtathat azon is. Talán még nem említettem, hogy itt a közfalak mobilak. *Felpattan, előrehúzza a falakat, úgy, hogy az egész játéktér labirintussá alakul. A labirintus mélyén, újabb didgeridu zenére feltűnnek Clara és Lilly. John és Emery alakja elsötétül.*

CLARA Kis idő alatt megszokod, majd meglátod, Lillykém. Segítek én is.

LILLY Johnny hiába hívja magát így, csak a bébifejű Janikám, azt úgy látszik, most már tudja, hogy mit, de, hogyan, olyan sok baj volt vele gyerekkorában.

CLARA *Én különös hangszúllyal* egészséges vagyok.

LILLY *Megint egyenesen.* Az én fiamtól mást nem kaphatsz, csak gyereket.

- CLARA Ez az. Ettől félek, Lillykém.
- LILLY Én igazán nem értelek, bár meg lehet érteni, hiszen ráértetek még, csak most kezdődött az élet, jó cég, társadalmi életet is kell élni az embernek...
- CLARA Nem erről beszélek én, Lillykém.
- LILLY Hát persze, ki van találva, én nem vagyok egy bigott katolikus, bár régen kitértem, igaz szegény Bandikám dumált rá, mert ő talán tudta, hogy mi lesz.
- CLARA Ez az.
- LILLY *Hirtelen vált.* Mi az?
- CLARA Hát, hogy mi lesz? Én nagyon félek a kromoszómáktól, Lillykém.
- LILLY Remek rovarirtószeresek vannak.
- CLARA Tudod te, miről beszélek.
- LILLY Nem, nem tudom.
- CLARA Azt mondtad, mielőtt megszülettek volna, elmentetek egy professzorhoz.

- LILLY Mit tudtak akkor erről?
- CLARA Hát ez az!
- LILLY Mindig csak azt mondod, ez az. Honnan tudjam akkor, hogy mit akarsz?
- CLARA Mit nem akarok? Nem akarok férjhez menni Johnhoz, mert tudom, hogy a zsidó Úristen megbünteti az apák vétkeit hetediziglen.
- LILLY Ő már nem is katolikus, hanem anglikán. És imád.
- CLARA Imádom én is. De elsőfokú unokatestvérek házasságából született. És én egészséges gyermekeket akarok.
- LILLY John ma már teljesen egészséges. Még, ha Carpenternek hívják is. Az apja, Hajdú Endre Magyarország futóbajnoka volt.
- CLARA A húga meg Nancy. Tudod, milyen iskolába jár.
- LILLY Ahol ő a legokosabb. Te vitted oda.
- CLARA Tudtad, hogy én gyógypedagógus vagyok?

- LILLY Oldalágon meg Vincéék, mint a makk.
- CLARA Ők hozattak ki?
- LILLY Vince a bátyám. Két pompás fiúk van. Egyik sikerültebb, mint a másik.
- CLARA Nekünk külön félévünk volt a főiskolán arról, hogy milyen betegségek öröklődnek és hogyan. Egyébként tudnod kell azt is, hogy a gyógypedagógusok között vannak vaktanárok, sikettanárok és hülyetanárok. Én hülyetanár vagyok.
- LILLY *Kóvályogni kezd a szobák között.* Ez egy labirintus! Mint a farakások a fatelepen. Vincéék pedig ugyanolyan unokatestvérek, mint mi voltunk. Mert az Angi a Bandikám húga. *Felharsan a didgeridu.* Nem találok a kijáratot!

Sötét. Vége az első résznek

MÁSODIK RÉSZ

Ugyanaz a bemutatóház, most már Lillyék lakása. Ketté van osztva, az egyik részen Anikó (Nancy) szobája, a másik a living-room Valami modern bútorral berendezve, ágynélkül. Itt is kevés a bútor, de valami megállapodott jólét kezdetei látszanak. John ide-oda tologatja a szegényes bútorzatot, készülődik.

- LILLY *Bejön a konyhából. Túrós rétest akartam csinálni, de itt, a bőség hazájában nem lehet, hogy nullás liszt az micsoda, hiába magyaráztam nekik, hogy amiből a rétest csinálják, olyan értetlenül bámul, pedig helyes és készséges is, pont olyan, mint az apád.*
- JOHN Nagyon szépen kérek, anyu, hagyj minket Vince bácsival egyedül!
- LILLY Nem is engednélek ki a konyhába, te elefánt, olyan vagy, mint,

- JOHN Te maradj kinn a konyhában, Anyukám, készítsd az ünnepi ebédet, te igazán olyan remekül főzöl...
- LILLY Ez az én lakásom, fiam.
- JOHN Hát persze, hogy a tiéd.
- LILLY Én nem kérdeztem, hanem mondtam, abból a pénzből, amit Vince bácsi végre a fenyőfűrészfűrészárúért. Ő is csak olyan üzletember, mint szegény Bandikám, helyette is nekem kellett mindig.
- JOHN Anyu, most van egy nagy lehetőség a kezemben.
- LILLY Gyere ki velem és fogd fölön. *Kimennek a konyhába.*
- Bejönnek Vincent(Vince), Nancy(Anikó) és Angi néni.*
- JOHN *Hatalmas fazékkal be.* Forró.
- VINCENT Addig üsd a vasat, míg meleg! *Nevet.* Szerbusztok.
- LILLY Ezt enni kell és nem ütni, szerbusztok. Olyan zománcos alumínium, hogy még a staffirungomban sem se, csak az a baj, hogy

meleg a füle. *Ránéz Angira.* Könnyű nektek, sosem volt semmitek.

ANGI Ez az istenhozott?

LILLY Foglaljatok helyet! *Vincenték elhelyezkednek.* Anikó, drágám, nézd meg a szobádat!

NANCY Nancy! Kimegy

VINCENT *Jókedvű.* Már megint nincs semmink, mert ingatlanba fektettük. *Megcsókolja Lillyt.* Sok boldogságot Lillykém ebben az új lakásban!

LILLY *Visszaadja a puszit.* Köszönöm, Vince. De ami a befektetést, meg kell mondani, hogy előbb fektettem be én a te szabadalmadba, aztán te ebbe a lakásba, majd meglátjuk, hogy melyikünk.

JOHN *Felkapja a szót.* Vince bácsi, volna valami megbeszélnivalóm veled, Angi néni, addig Anyuval nem néznéd meg a konyhát? *Vizszűrő* van a csapon! A legmodernebb valami!

VINCENT Nekem a feleségem előtt nincsenek titkaim.

JOHN Akkor mondanám. Befektetésről van szó.

- ANGI Mi a tartozásunkat ezzel a lakással letudtuk.
- VINCENT Nem is mondhatom, hogy mekkora üzlet, hogy belefoghattam ebbe a csipke-üzletbe!
- LILLY *Kiszól. Anikám!*
- NANCY Nancy!
- LILLY Nancy akkor, hozd csak be azokat a gyönyörű, nem igaz, milyen csodásan kézimunkáznak ebben az új homeban, még az édesanyám is, illetve ő sem, és igazán megható, ami rá van írva.
- ANGI Hát igen. „Uram, adj erőt ahhoz, hogy elviseljem azt, amin változtatni nem tudok, hogy megváltoztassam azt, amit lehet, de legfőképpen, adj elegendő bölcsességet ahhoz, hogy meg tudjam különböztetni ezt a kettőt.”
- NANCY *Be. Ez kell, Anyu?*
- LILLY Nem, hanem, amit a születésnapomra, most képzeljétek csak, az ötvenötödik, nem gondoltam volna, szegény Bandikám csak negyvenévesen, hogy éhen halt, vagy...*Anikó ki.*
- VINCENT Nem kell mondani Lillykém, ott voltam. És akkor fogadtam meg, igaz, ő is nekem, hogy,

ha valaki túlélne, segíteni fogja a családot. Azt hiszem, a szavamnak álltam.

ANGI Azt a bankkölcsönt, amit akkor vett föl, tavaly fizettük vissza. Segíthetek valamit?

LILLY Segíts Anikónak keresgélni. Úgy látszik, nem találja.

NANCY *A saját szobájában ugróiskolázik, a földre rajzolt hálóba kavicsot dobál, fél lábon odaugrál, felszedi. A cselekmény a két szobában párhuzamosan játszódik.*

ANGI Mit csinálsz, Nancy?

NANCY Játszom, Angi néni. Itt ezek a hülyék nem tudnak ugróiskolázni.

JOHN *A nappaliban. Anyu, lassan elkészül a rétes.*

LILLY Nem rétes lesz, Janikám itt nem lehet megfelelő, van ezeknek mindenük, de az igazi ízeket az ember mégis megpróbálja, de azért mégis megnézem, mert odaég. *Ki.*

JOHN *Gyorsan. Vince bácsi, egy nagy szívességet kérek tőled.*

VINCENT Pénzt, azt nem adok.

- JOHN Nagyon gyorsan kell elmondani, mert mindjárt bejön Anyu a tésztával és amilyen zavartan beszél, olyan pontosan tudja, hogy mit akar és mit nem.
- VINCENT Ezt nem akarja.
- JOHN Nem akarhatja, mert nem tud róla.
- NANCY *A szobájában.* Az embernek a megfelelő kockába kell dobni a követ. Ha nem sikerül, elbukott.
- JOHN *A living roomban.* Olyan nehéz egyről a kettőre jutni.
- VINCENT Nekem mondd, fiam, aki csak most tudtam megadni nektek az adósságomat végre?
- ANGI *Anikó szobájában.* Nem szép, hogy így beszélsz az osztálytársaidról, Nancy!
- NANCY *Mély fájdalommal vegyes önkritikával.* Ha egyszer még nálam is butábbak! *Megint visszaszasüllyed a nyolcéves mentalitásba.* Te jössz, te jössz, na, most meglátjuk, hogy hány életed van!

JOHN a living roomban Csak úgy tudok önálló életet kezdeni, ha van vagyonom.

VINCENT És nincs .Vagy van?

JOHN És most beléphetnék egy ingatlanügynökségbe.

VINCENT Lépj! Ha politikai pártról lenne szó, lebeszél-
nék, de, ha dolgozni akarsz,

Anikó szobájában Angi dobja a kavicsot. Nancy tapsol örömeben.

JOHN *A living roomban.* De az a feltételük, hogy,
legyen valami ingatlanom biztosíték gyanánt,
tehát,

VINCENT Tehát?

JOHN Arra kérnék, hogy apai örökségemet, a fe-
nyő-fűrészáru árát,

VINCENT Amin kihozattunk benneteket?

JOHN Na jó, amin a szabadalmat vetted, ne a félbo-
lond anyám, aki nem tud befejezni egyetlen
mondatot se, se pedig a húgom, aki már tel-
jesen őrült,

- VINCENT A te barátnőd vitte el egy gyógypedagógiai iskolába! A te félbolond anyád nevelte!
- JOHN *Nagyon siet már, fél, hogy bejönnek a többiek. Szóval nekem kellene ajándékoznod a lakást, legalább papíron. Akkor volna saját ingatlanom és elkezdhetném az ingatlan üzletet.*
- ANGI *Újra dob Anikó szobájában. Nancy diadalmasan felkiált.*
- NANCY Elbukta, Angi néni!
- ANGI Nagy lány vagy már, Nancy, nem ilyen játékkal kellene szórakoznod! Hány éves vagy?
- NANCY *Szomorú józansággal. Nagykorú lennék már itt is. Felvidámodik. Akkor játsszunk Amerikából jöttem-et!*
- VINCENT *A living roomban. Nem bánom. Végülis nekem mindegy.*
- JOHN Mondd, Vince bácsi, hogyan házasodtatok ti össze Angi nénivel?
- VINCENT Nagy szerelem volt, bár közvetítő hozta össze. Volt az a fatelep, egy aranybánya, Besztercén. És Dezső bácsi, a család esze azt mondta, hogy ebbe az üzletbe nem fogunk

beengedni egy idegent. De aztán Angéla nagyon jól vizsgázott, mert amikor Dezső bácsi hozott helyettem egy másik partit, ami sokkal nagyobb üzlet lehetett volna, azt mondta, azt már nem, én a Vincét szeretem. És ki is tartott mellettem végig. Mondhatom, fiam, ha ő nem áll úgy mellettem, mint a kőszikla, akkor se neked, se nekem nincs lakásom, de még betevő falatom se, mert ameddig én abból a szabadalomból árúcikket varázsoltam és el is tudtam adni, addig ő annyi esőkabátgombot varrt fel, hogy eltartson bennünket, hogy azzal ki lehetne kövezni Besztercén a piacteret.

NANCY

Bejön a living roomba, Angi követi. Középeurópából jöttem, híres nevezetes mesterségem címere B – Sz! Hastáncot lejt, ami nagyon hasonlít a közösülés medencemozgására.

VINCENT

És közben a gyerekekkel is foglalkozott! Ma már két olyan pompás fiam van, hogy mindenki megirigyelheti!

ANGI

Riadtan nézi Nancyt. Te Jóságos Isten! Nem ilyesmire gondoltam. Hanem, amit mindnyájan játszhatunk. Pókerezzünk, kislányom!

LILLY

Diadalmasan hozza a süteményt. Nem égett oda!

JOHN

Akkor megegyeztünk, Vince bácsi?

- VINCENT Hát persze. Semmi kifogásom egy...
- JOHN Vince bácsi! Itt van anyu az ausztráliai rétes-
sel!
- VINCENT ...egy jó kártyaparti ellen!
- JOHN Köszönöm.
- ANGI Hol a kártya?
- Lilly leveszi a terítőt az asztalról. John előveszi a kártyát a bemuta-
tóház asztalának fiókjából.*
- NANCY Én nem értek a kártyához. Az nekem túl ne-
héz.
- ANGI Akkor kíbicelhetsz kislányom.
- VINCENT Vagy emeld el! *Keveri a kártyát. Szűz kéz!*
- NANCY *Emel. Joker! Jolly Joker!*
- VINCENT Mondtam, szűz kéz! *Oszt. Mindenki rendezgeti
a kártyákat a kezében.*
- ANGI Ne mondjunk renonszot? Nagyon jó lapom
van. Osztásból.

LILLY *Izgalomba jön. Nekem is, mint mikor szegény Bandikámmal először, nem, akkor nem volt, de most nagyon jó lapom van. nem mondom le róla.*

ANGI Rendben van, te akartad. *Kiteríti a lapjait. Royal flush.*

LILLY Milyen disznó szerencséd van!

ANGI Nem nekem van disznóm. Te játszol rosszul.

Felhangzik a didgeridu., ezúttal hosszan. Sötét. Mikor felmegy a fény, nagy sürgés forgás van a bemutatóházban. Bennszülött munkások hordják John frissen vásárolt bútorait a helyükre. John látható örömmel irányítja őket.

JOHN Azt az ágyat oda! Igazi bedroomot akarok!

A munkások a helyére teszik az ágyat. Egyikük bizalmas mosollyal megveregeti és felnevet.

JOHN Arra gondol, amire én?

A munkás tovább nevet, a nevetését átveszi John és a besiető Lilly is.

LILLY Sosem gondoltam volna, de hát a vér nem válik vízzé, úgy látszik, Vince bácsitól mégiscsak örököltél.

JOHN Nem örököltem anyu, én ezt megkerestem!
Egész vagyon!

Az a munkás, aki az előbb nevetett, most felkapja a fejét.

LILLY Nahát, erre az öröme már igazi rétest, képzeld a végén felfedeztem egy magyar pékséget a King's Cross közelében.

JOHN Mondd anyu, most miért mondd ezt?

LILLY *Meghökken.* Hogyan? Mert örülök és azt akarom, hogy mint utoljára az esküvőmön, akkor a lagzi volt, akkor már persze katolikus.

JOHN Várj, kifizetem a szállítókat. *Pénzt vesz elő, fizet.*

LILLY Miért nem csekkel, ahogy mostanában mindenki, nem is tanácsos, még zsendely is van a háztetőn.

JOHN *Búcsúzik a munkásoktól. Bye-bye. Visszafor-
dul.* Nem értelek, anyu, a tetőre vonatkozólag én a lehető legszilárdabb tetőszerkezetet rendeltem.

LILLY Még lánykoromban mondtuk Besztercén, ha valaki, a mama, vagy az öcsénk, vagy bárki,

ha a mi titkainkról és nem akartuk, hogy más is.

A szállítómunkások vezetője körbenéz. Int a társainak, kimennek.

JOHN Bennem igazán nincsenek előítéletek, de legalább visszaköszönhetek volna. És, hogy miért van annyi készpénz nálam? Mert a csekkből nem lehet levonni a százalékomat.

LILLY Hogy-hogy? Ez a pénz a teljes?

JOHN A teljes vételár, igen. Olyan ügyes voltam, hogy a vevő rögtön, készpénzzel fizetett. ezért is olyan magas a jutalékom. Eagle úr nagyon meg volt elégedve velem. A százalékból még partyra is telik.

LILLY Hát nem félsz ilyen környéken ennyi pénzt, hiszen még egy kutyánk, szegény komondor a háború alatt, mikor Ferenc már az embereknek se!

JOHN Ne aggódj, Anyu, majd feladom postán. Megyek Nancyért és feladom útközben. Vagy tudod, mit? Ne főzzél ma este, együnk valahol egy jó vendéglőben! Annyit dolgozol, igazán rád fér egy kis pihenés.

Csöngetés. Emery jön, most ő a biztosítási ügynök. Emlék megint. Lilly nyit ajtót.

- EMERY *Már az ajtóban elkezd.* Drága asszonyom, sok szeretettel üdvözljük Önt itt, ebben a frissen kialakított lakókörnyezetben, ahol amilyen lakályos, olyan veszélyes is lehet és ezért bátorodtam háborgatni mindjárt az első est, nehogy a boldog estére szomorú reggel következzen és Ön és a kedves familiája
- LILLY Beszéljen a fiammal, a fiam érti, én nem is értem. Úgy beszél, mint a régi cselédünk, olyan sokat és olyan gyorsan, de hát kinek van itt cselédje? Legfeljebb a gazdáimnak, de azt én sem bírom sokáig, de hát mit csinálhat egy frissen kivándorolt, vagy egy erdélyi menekült.
- JOHN Kolléga. Csak ő a biztosításban utazik.
- EMERY Mivel foglalkozik Carpenter úr?
- JOHN Honnan tudja a nevemet?
- EMERY Jaj, Istenem, hát tájékozódik az ember. egyik volt kollégám adta meg nekem a maga nevét. Az, aki eladta önnek ezt a lakást. Aki be is vezette a szakma rejtelseibe.
- JOHN Akkor tudja, hogy mivel foglalkozom?
- EMERY De mennyire! Azt is tudom, hogy *körülnéz* hogy most egy komoly üzlet és az első nagyobb jövedelem után van.

- JOHN Akkor meg miért kérdezi?
- EMERY Nem akartam ajtóstól rontani a házba. Jut eszembe, komoly zár van az ajtón?
- JOHN Még nincs, de lesz.
- EMERY Egy okkal több, hogy megkösse a biztosítást. Tudja, milyen a környék.
- JOHN Nekem nincsenek előítéleteim.
- EMERY Majd lesznek. Nézze, én nem tudom, mennyi készpénz van magánál, de itt a falak is komoly értéket képviselnek. Önnek sok munkája fekszik ebben a lakásban, tehát,
- JOHN *Az órájára néz.* Sietnék, uram.
- EMERY Akkor ne húzzuk az időt. Milyen jó programot talált mára? Ugyanis itt a környéken semmi sincs.
- JOHN Majd csak eltöltöm valahogy ezt az első éjszakát. *Ránéz a másik szobába vezető ajtóra.* Egy igazi bedroomban. Nézze uram, amint mondtam, és amint Ön is tudja, kollégák vagyunk, tehát tudom, hogy Önnek az idő pénz. Én még be akarok menni a bankomba, tehát

kész vagyok a megállapodásra. Ajánljon egy olyan biztosítási formát, amely a legnagyobb összeggel kártalanít esetleges betörések ellen, és én aláírom egy feltétellel. Ha ettől a másodperctől kezdve érvényben van.

EMERY Van ilyen biztosításunk uram, de meg kell mondani, hogy nem az aláírás pillanatától kezdve érvényes, hanem az első részlet befizetésétől kezdve. Fizethet nálam is, uram.

JOHN Nem, úgyis megyek a bankomba, majd befizetem ezt is. A bank megigazolja az órát, amikor a befizetés megtörtént.

EMERY *Boldogan. A percet is. Iratokat bontogat, John gépiesen aláírja őket. Vizontlátásra asszonyom, minden jót uram. Sok boldogságot kívánok az új otthonukba!*

LILLY Nem kószolja meg a valódi...

EMERY Nem asszonyom, sietek elintézni a formaságokat, Carpenter úr kívánságának megfelelően.

Újabb csöngetés. Emery kifelé mentében beengedi Clarat

LILLY Kislányom, deörülök, épp az előbb mondtam Janinak,

- JOHN John!
- CLARA Johnnal nekem is kell beszélnem, Lilly néni.
- LILLY Én igazán nem, mindjárt kisül, utána is kell nézmem, különben is ma este még beszélhetünk a vendéglőben. Megérdelek egy kis, John is mondja.
- CLARA Hát persze, Lilly néni.
- .LILLY Akkor én most.
- CLARA Pihenjen csak Lilly néni a vendéglőzés előtt!

Lilly visszavonul a másik szobába. Clara megöleli John-t

- JOHN Örülsz?
- CLARA Nem tudom.
- JOHN Hogy-hogy nem tudod? Örülj!
- CLARA *Furcsán.* Akkor örülök.
- JOHN Minden a legnagyobb rendben van, akkora pénzt szakítottam le, hogy...

- CLARA Megint nem fejezed be a mondatot. Lassan úgy kezdesz beszélni, mint az anyád.
- JOHN Ne bántsod, hiszen olyan szerencsétlen! Millió hibája van, de pont én, a fia mondjam neki, hogy anyukám, rendben van, köszönöm a lakást, amit az utolsó pillanatban csavartam ki a kezéből és a saját nevemre írtam.
- CLARA Nem önzésből tetted.
- JOHN De. Önzésből. Önző módon boldog akartam lenni veled. Itt. ezen az ágyon.
- CLARA Miért? Más ágyakon nem volt jó?
- JOHN Nekem nem. Az én családom Pesten, a Hernád utcából igazán nem volt valami nagy luxushoz, öt bedroomhoz szokva, de a nagyszüleimnek külön hálósobájuk volt.
- CLARA Miután összeházasodtak.
- JOHN Hát majd mi is összeházasodunk.
- CLARA Én nem kívántam.
- JOHN Tudom. Olyan kedvesen és minden különösebb hogyishivják nélkül adtad oda magad,

mintha egy pohár vizet adnál a szomjazónak a sivatagban.

CLARA Most is szomjazol?

JOHN Eltikkadok! Mit szólsz, milyen különös szavakat tudok már angolul?

CLARA Akkor mire várunk? Legyél boldog itt, ezen az ágyon!

Sötét. A másik szoba kap fényt. Didgeridu halkán.

LILLY *Egy darabig az otffelejtett kártyával pasziánszozik az ágyon, aztán összesöpri a kártyalapokat. Tűnődik, aztán elhatározza magát. Lenyúl a földön heverő telefonkönyvekért, kikeres egy számot. Hív. Hallani, ahogy a telefon kicseng. Az egész monológ alatt hallani azt is, ahogy a másik szobában Johnék szeretkeznek. Lillyt ez kicsit zavarja, kicsit fel is ébreszti benne a régi szerelem emlékeit. Vince? Jaj, de jó, hogy nem Angi vette fel, őt már régóta, de neked olyan szívesen, Janikám olyan boldog, köszöni szépen a lehetőséget, látod, nem hiába, mert fogott rajta, amit mondtál, nem felejt és tanul, kiről is mondta szegény Bandikám, hogy nem tanult és nem felejtett, valami francia király volt, a kedvesének a nevét is, madam Sezliének hívták, a kanapéről jegyeztem meg, *nevetni kezd*, tudom, hogy Pompadour, operettet is adtak róla Besztercén, innen jut eszembe, igazán eltölthetnénk egyszer egy estét vendéglőben, van*

is itt egy a közelben, Besztercétől számítva Losoncon, tehát tényleg egy köpésre, olyan mulató, ahol műsort is adnak. És most az egyszer legyél te a mi vendégünk, olyan gavallér voltál mindig, csak az Angi nem, de hát te aztán igazán. Gyertek el! Eljöttek? Ez nagyszerű, olyan jól érzem magam már most is, mint a házasságunk elején, mikor Janikám már megvolt és még nem voltam Anikóval terhes.

A fény átvándorol Johnék szobájára. Clara már kombinéban ül azon az ágyon, amin John fekszik.

CLARA Nagyon furcsa dolgot fogok neked mondani, John.

JOHN *Boldogan.* Mondj akármit.

CLARA Borzasztó is, meg megalázó is és nem tudom, hogy jól tettem-e, de végig az volt bennem, hogy, ha előtte mondom, tönkre-teszem az örömet, most meg így, utólag még sokkal kínosabb.

JOHN Mennyi kell?

CLARA Jaj ne így, ilyen ridegen, ilyen rondán! Te már jól ki tudod fejezni magad angolul, ismered azt a szót is, hogy eltikkadok, próbálj akkor megérteni engem. Ez egy puritán világ, a családom is nagyon puritán.

- JOHN Akkor házasodjunk össze! Ezt kerülgeted? Ne félj, én is nagyon szívesen megnősülök.
- CLARA Én sosem fogok férjhez menni.
- JOHN Miért?
- CLARA Túl sokat tanultam a gének rosszindulatáról.
- JOHN Talán a család rosszindulatáról? Vincent bácsi dumálta tele a fejedet, vagy Angi néni? Vagy az anyámtól ijedtél meg? Nem kell sokáig kibírni kap tőlem egy külön lakást Cremorneban, az öböl túlsó partján! Még egy ilyen üzlet, mint ez volt!
- CLARA Én Nancytól félek.
- JOHN Ugyan! Kicsit bolondos, de a légynek sem tud ártani.
- CLARA Nekünk tudhat.
- JOHN Arra gondolsz, amit testvéri féltékenységnek hívnak? Nincs semmi ilyesmi benne, ráadásul téged külön is szeret.
- CLARA De én nem szeretem őt.

- JOHN Na és. Nem vele fogsz összeházasodni. Tőlem lesznek gyerekeid, ha ugyan lesznek.
- CLARA Lesz.
- JOHN Szóval ez az. Hát miért nem mondtad? Talán kíméletesebben öleltelek volna.
- CLARA *Sír.* John, nagyon szeretlek, nem bántam, hogy refju vagy, nem érdekelt, hogy magyarok voltatok, csak egy valamit nem tudok neked megbocsájtani. A szüleidet.
- JOHN Soha nem gondoltam volna, hogy ír szülők gyermeke utálja magyar szülők gyermekét. Az íreket legalább úgy gyűlölik mindenhol, legalább annyi helyre szóródtak szét és ugyanúgy üldözik őket odahaza.
- CLARA De ők nem unokatestvérek! És lányuk született!
- JOHN Még szerencse! Most képzeld, ha helyetted egy fiúk született volna és azt szeretném!
- CLARA Talán még az is jobb lenne! Akkor nem ismernénk egymást! Az én családomban csak lányok születtek.
- JOHN Apádéban is? *Clara sírása nevetésbe hajlik, amelyet éles csöngetés szakít meg. Angi néni*

és Vincent jönnek Nancyel Nancy már nagyon zavart, görcsösen fogja a régi iskolatáskáját, nem nagyon beszél, a mozgása is rendezetlen. Lelkében nyolcéves megint.

- VINCENT Készen vagytok, bocsok?
- NANCY *Révedezve. Mackó bácsi, a Zebi!*
- JOHN *Kikiabál. Mackó bácsi, a Dorka!*
- CLARA Nem értem.Mi ez?
- JOHN Emlék. Gyerekkönyv. Egy medve és a rokonai készülnek elutazni Budapestre. Vincent bácsi volt gyerekkorunkban Mackó Muki máramarosi földbirtokos és világutazó, és mi ketten Nancyvel a két medvebocs, az unokaöccse Zebulon és az unokahúga , Dorka.
- CLARA Mackó Mukinak nem voltak gyermekei? Miért?
- JOHN Tényleg, ez most ütött szöveget a fejembe. Talán, mert nem volt felesége. Nőtlen medve volt.
- CLARA Nekem se lesz bocsom. Erre kérem a pénzt. Lány lenne. Ezt most már meg lehet állapítani.

- JOHN El lehet vetetni még?
- CLARA *Sírással küszködve.* Sok-sok pénzért. Még kockázatos is, de, ha szeretsz, nem kényszeríthetsz arra, hogy egy Dorkát szüljek.
- JOHN *Felöltözik.* Ha csak pénzkérdés, akkor meg van oldva. De csak az. Nemcsak te tanulmányoztad a genetikát és a nőgyógyászatot. Én láttam egy felvételt filmen, amely azt mutatja, hogy a szerencsétlen magzat hogyan menekül a kürettkanál elől. Nekem itt volt Ausztrália. De mi marad a lánynomnak a hasadban?

A másik szobában Nancy tapsol örömeiben

- NANCY Elutazunk, elutazunk, elutazunk a Balatonra! A Hullám Szállodában fogunk lakni. Ugyanott, ahol Mackó úr!
- ANGI Vendéglőbe megyünk, Nancy! Vigyázz a ruhádra!
- NANCY Tudok én magamra vigyázni, Angi néni.
- ANGI És ne kezdj ki minden férfival! A Homeban is panaszkodtak rád.
- NANCY *Nézi a táskáját.* Illik a táska a cipőmhöz?

JOHN Elszerettük az időt. Kikiabál. Indulhatunk! Berakja a maradék pénzt az asztalba Bekapcsolja az összes világítást. A színpadot ugyanúgy előnti a fény, mint a darab elején A betörők azt hiszik majd, hogy itthon vagyunk.

Lilly, Angi, Vincent, Nancy már estére öltözve kivonulnak. John kívülről bezárja az ajtót.

Felhangzik a didgeridu. A társaság az előszínpad jobboldalán leül egy vendéglői asztalhoz, majd a bemutatóházra bámul, amely ez alkalommal egy mulató színpada, ahol a show megy.

VINCENT Legyünk stílszerűek és kérjünk kengurúfarklevest!

NANCY A macik a mézet szeretik.

LILLY Nancy!

CLARA Állítólag valami egészen különleges.

ANGI *Belenéz a műsorba.* Kengurúfarkleves vadászattal. Nem értem.

A didgeridu zene megerősödik. A bennszülött munkások ez alkalommal népviseletben kengurú vadász táncot mutatnak be. A tánc ritmusára feszítik fel az íróasztalt és veszik ki belőle a belerejtett pénzt.

NANCY Összerázkódik. .Jaj!

- VINCENT *A levest kanalazza.* Ha nem tudnám, hogy kengurúból főzték, azt hinném, hogy marhahúst eszem.
- NANCY Olyan rondák voltak.
- CLARA De ügyesek!
- ANGI Remélem nem csodálkoztál rájuk?
- CLARA Hát...,
- ANGI Csak nem vagy állapotos?

Sötét.

Didgeridu zene. A bemutatóház most éppen olyan elhagyott, mint a darab kezdetén. Viszont, mikor John visszatér, és ugyanúgy odamegy a főkapcsolóhoz, hogy árammal lássa el a házat, marad a félhomály.

John Na fuck yourself John Carpenter, ide betörtek! *Megkeresi a telefont.* Halló, rendőrség? Hogy kilenc gyilkosság és nyolc erőszak? Ne nyúljak semmihez? Nincs mihez nyúlni.

Felharsan a didgeridu. Lassú fény jelzi, hogy virrad. Mire kivilágosodik, Emery van ott, ez alkalommal, mint nyomozó.

- EMERY Nahát, Carpenter úr, idézzük fel a dolgokat. Hogyan zajlott a tegnapi napja? Először is, kötött egy üzletet.
- JOHN Nagyon jó üzletet kötöttem.
- EMERY Mivel is foglalkozik, uram?
- JOHN Ingatlan-üggyekkel.
- EMERY A kedves családjá?
- JOHN Rokonoknál vannak. Tegnap a nagy örömet akartuk megünnepelni.
- EMERY Milyen örömről beszél?
- JOHN Hát a jó üzletet. Kézpénzért adtam el a telket. Házzal együtt!
- EMERY Ahogy az ingatlan piacot ismerem, csak a százalék egy kis vagyon. *Fürkészve néz körül.* Leülnék, de nem találok széket.
- JOHN Tiszta munkát végeztek. *Felkínálja ülésre a vastag telefonkönyveket. Emery leül. Felhangzik a didgeridu.* Hát persze! Tudom már!
- EMERY Ne siessünk annyira, uram! Mi van még?

- JOHN Mindenki azt mondta, rosszabbak, mint a cigányok, nem hittem el. Úgy kell nekem.
- EMERY *Kihúzza magát.* Nem tudom, kik azok a cigányok, akiről beszél, de figyelmeztetnem kell, ha a bennszülöttekre gondol, mint lehetséges elkövetőkre, akkor kezdjük a nyomozást két-száz évvel ezelőtt.
- JOHN Csak nem?
- EMERY Nem mi hívtuk ide az idegeneket. Ők maguk kérezték be hozzánk, már akit nem láncon hoztak. Otthon égett a talaj a lábuk alatt, mi megbíztunk bennük, befogadtuk. Nem volt semmijük, most sincs semmijük, beköltöznek egy ilyen házba, hát a legegyszerűbb azt hazudni, hogy kifosztották az emberevők. Arról persze nem tud, hogy Ausztráliában soha nem ettek embert, de mindig tisztelték a törvényt. Rohadt refju.
- JOHN *Magának.* Hiúk és sértődékenyek.
- EMERY *Meghallja.* Zárták volna magukat rezervátumokba a saját hazájukban, érzékenyek lennének maguk is!
- JOHN *Legyint.* Hiába minden.

- EMERY Azt mondtam, törvénytisztelő emberek vagyunk, tehát, ha törvénytisztelés történt, nem hiába. Ha viszont maga sértette meg a törvényt, akkor az. Térjünk vissza a kérdéseimre. Hol van a kedves családja? Egyáltalában, van családja?
- JOHN Szerencsém van, még él az édesanyám és sajnos él a húgom is. Tudathasadásban szenved. De minden ünnepnapon kihozzuk. Most is ez történt.
- EMERY Tehát örült is van a családjukban.
- JOHN Sajnos.
- EMERY Házasember?
- JOHN Egy menyasszonyom van.
- EMERY Szerencse, hogy nem öt, vagy huszonöt. Tehát a család most a rokonoknál van. Ön miért nincs velük?
- JOHN Visszavitettem a Homeba szegény beteg húgomat, anyámat a nagynénémnél és nagybátyámnál helyeztem el. Megmondom őszintén, együtt akartam lenni ma éjjel a menyasszonyommal. Zavartalanul.

- EMERY A betörők nyilván megzavarták volna, de talán, ha itt van, nem is kerül sor a betörésre. De hát miért nem így történt?
- JOHN Sajnos a menyasszonyom rosszul lett. Kórházba kellett vinnem.
- EMERY Az angolok nem szoktak személyes kérdéseket feltenni, de mint tudja, én ausztrál vagyok, azonfelül egy nyomozónak kötelessége is ellenőrizni minden tudomására hozott adatot. Mely kórház melyik osztályára vitte?
- JOHN Saint James Kórház
- EMERY És hogy hívják a hölgyet?
- JOHN Clara O'Brian.
- EMERY Köszönöm. Egy telefonkönyv volna valahol?
- JOHN Rajta ül.
- EMERY Igaz. Még szerencse, hogy itt hagyták. *Kiszedi maga alól az egyik telefonkönyvet, fellapozza, megtalálja a számot, hív.* Jó napot kívánok, elnézést kérek, Clara O'Brian kisasszony állapota felől szeretnék érdeklődni. *Szünet, míg válaszolnak neki.* Értettem. *Leteszi a telefont.* Uram etekintetben a hölgy alibije rendben

van. Magas lázzal fekszik a nőgyógyászati osztályon.

JOHN

Istenem!

EMERY

Mondja meg neki alkalomadtán, hogy ismeretlenül is jobbulást kívánok. Ő tehát rendben van.

JOHN

Hogy volna rendben?

EMERY

Bűnügyi szempontból.

JOHN

Csak nem képzeli?

EMERY

Nem képzelőerő kérdése ez uram! Mindenre volt is, lesz is példa. De magával más a helyzet.

JOHN

Hogyan?

EMERY

Majd a végén elmagyarázom. Arra megkérném, mindenestre legyen szíves nyomja bele az ujjait ebbe a festékpárnába, *előveszi a felszerelését*, és szíveskedjék ujjlenyomatokat produkálni erre a papírra. *John hátrahőköl.*

JOHN

Tiltakozom!

- EMERY A tiltakozását ugyan tudomásul veszem, de azt hiszem, a helyzet világos.
- JOHN Tudja mit, nem is tiltakozom. Vegyen tőlem is ujjlenyomatot.
- EMERY Nagyon helyes, uram. Akkor szíveskedjék. *John belenyomja az összes ujját a festékespárnába, de a ruhája is festékes lesz, azt meg az íróasztalba törölné.* Hohó, uram! *Emery félrelöki John kezét.* El a kezekkel az egyetlen olyan bútordarabról, amely a betörés előtt is itt volt, és amelyen ujjlenyomatok lehetnek!
- JOHN *Megint legyint.* Hiába. Ott fogják találni az én ujjlenyomatomat is az íróasztalon, belenyúltam, hiszen nem találtam meg a ház és a telek árát benne.
- EMERY Miféle ház, miféle telek?
- JOHN Ez volt a nagy öröm, amit megünnepeltünk. Kézpénzért kötöttem az első üzletemet és a jutalékkal, nem a jutalékot, azt másra költöttem, szóval az egész összeg, mínusz a jutalék itt volt, ebben a fiókban. Azt vitték el onnan.
- EMERY Kik?

-
- JOHN Benyomásom szerint azok a szállítómunkások, akik tegnap délelőtt idehozták az új bútort és akik,
- EMERY Természetesen színesek voltak?
- JOHN Véletlenül azok voltak. De most már nem is vagyok biztos benne.
- EMERY Nahát, ez a különbség köztünk, uram. Én már biztos vagyok a dolgomban. Figyelmeztetem minden felhasználható maga ellen. Ügyvédje van?
- JOHN *Nevetni kezd.*
- EMERY Én nem tartanám olyan mulatságosnak a dolgot, uram! Le fogom tartóztatni. Óvadék ellenében esetleg szabadlábbon védekezhet.
- JOHN Mi a vád?
- EMERY Önbetörés az Eagle Company sérelmére.
- JOHN És az óvadék? Milyen összeg?
- EMERY Hát körülbelül akkora, mint a kérdéses summa. Indulhatunk?

JOHN

Menjünk.

EMERY

Nem fogom megbilincselni, de arra is figyelmeztetnem kell, hogy Ausztrália óriási ország és el is lehet tűnni benne, de aki a sivatagos részen talál eltűnni, már meg is halt. Ha pedig felfedezik és érte mennek, csakis a rendőrök azok, akik ki tudják hozni a bozótból.

John és Emery kimennek.

Újra felhangzik a didgeridu. A színpad pár pillanatig üres, a világítás is megváltozik. Nancy érkezik Lillyvel. Nancy most is görcsösen fogja a régi iskolatáskáját. A szóáradat nagyon hasonlít a zavart Lilly beszédmódjához.

NANCY

Végre eltűnik a süllyesztőben, mert mindig, mikor sötétbújócskáztunk, ő látott meg először, de még a hajamat is húzkodta, de én is utáltam mindig, mit tehetek róla, hogy később születtem, hogy lánynak születtem, hogy ilyenek születtem, most végre ő fog kikapni, nem mindig én, én járok az ő rágott végű ceruzájával, kopott iskolatáskájával, sajnós Anikó meghalt, csak Nancy él, de én szerettem Anikót és a Nancyt utálok, mert az Anikó magyar, háromszínű a nemzeti lobogó, mind a három becsülettel ragyogó, a legfelső olyan piros, mint a vér, azt jelenti, sok vér hullott hazánkért, a második tiszta fehér, hószínű, azt jelenti, hogy a magyar jószívű, a harmadik gyönyörűzöld, reménység, abban rejlik jövőnkben a dicsőség, mert nekem nem sikerül soha semmi, hiábavoltam én mindenben az ügyesebb, de most majd megváltozik min-

den. Most kiderül, ki a szép, ki a vonzó, kibe szerelmesek? Mindenki, még a környék réme is, akitől mindenki félt a Garay piacon.

LILLY *Megpróbálja elvenni tőle a kopott táskát. Nancy kétségbeesetten szorítja. Mi van ebben, Anikó?*

NANCY Szerelmes levelek.

LILLY És ki írta őket?

NANCY *A Garay réme. Pár perc csönd, aztán nevetni kezd. Mackó bácsi meg akarta verni Morgó úrfit, mert nem járt iskolába. Végigkergette az egész országon, de mire megtalálta, már nem ő kergetett, hanem őt kergették.*

Megérkeznek Vincent, Angi és John.

JOHN Nahát én éppen így jártam.

VINCENT Nem hinném.

JOHN Dehogynem. Hozzám törtek be és én lettem a gyanúsított.

VINCENT Mert hülye vagy, fiam. De én még sokkal hülyébb vagyok nálad is, hogy még most is utánad nyúlok és segítek rajtad.

- ANGI Pedig a bankkölcsönt most fizettük csak vissza.
- JOHN Ezt majd én fogom visszafizetni.
- ANGI Te? Hát te fordított Mídász király vagy. Amihez nyúlsz, az megy szét a kezében.
- JOHN Azért nem minden.
- ANGI Na jó, nem az első felvonásban. A másodikban. Mikor az operettben a szerelmes pár összevész. Csak nálad nincs happyend.
- JOHN De van!
- VINCENT Ugyan! Megütötte a főnyereményt?
- JOHN Azt talán nem, de az utolsó pillanatban kötöttem egy nagy összegű biztosítást.
- VINCENT Beszélte erről valakinek?
- NANCY Annyi esze van, mint egy hintalónak. !
- VINCENT Szóval?

- JOHN Juj! Nancynek igaza van. Elfelejtettem! Odaadtam a pénzt Claranak.
- ANGI A kurva!
- VINCENT Hála Istennek!
- JOHN Örölsz neki, hogy nem fizettem be a biztosítást és nem kapok semmit?
- VINCENT Az utóbbinak nagyon örülök. Mert az önbetőrészel kombinált biztosítási csalásért vagy öt évnyi fegyház járt volna, és abból aztán nem tudtalak volna kimosni. Úgy csókolj kezét annak a kurvának, hogy nem lehetsz elég hálás neki.
- JOHN Hogy beszélsz a menyasszonyomról?
- VINCENT Tőlem lehet a menyasszonyod is, de légy hálás neki.
- ANGI Ne vegye rögtön feleségül?
- JOHN Sajnos nem jön hozzám.
- NANCY Igaza van. Tőled csak a hülyeséget, meg *nagy szomorú csönd* meg tőlem is.

- ANGI Szegény kislány! Hát csoda, ha teli van gatlással? Ha egyszer oda járt, ahova járattad?
- LILLY A Hernád utcában, a sarkon volt egy kocsmá.
- JOHN Szemben velem meg az iskola. Akkor még jól tanult. Aranyos, jólelkű kislány volt.
- VINCENT Mondtam nektek, hogy csak az emigráljon, aki egészséges.
- LILLY *Szembefordul az öccsével.* Vagy tud valamit, amit más nem tud.
- ANGI *Johnnak.* Mondd, hogy van ez? Anyád is, meg Nancy is néha olyan nyílegyenesen válaszolnak, hogy az már nem is válasz, hanem döfés, néha meg órák hosszat mesélnek mindenféle mást és kerülgetik a dolgokat.
- JOHN Mint a bennszülöttek az elejtett kengurút. Már megfigyeltem én is.
- LILLY Hogy-hogy egyenesen, meg kerülgetem? Én mindig tudtam, hogy mit igen és mit nem, de azért gondoljátok meg, egy olyan kis helyen, mint Beszterce, vagy a Hernád utca, alig ismertünk valakit, aki nem volt rokon, és
- NANCY Már a tánciskolába jártam és a Garay réme,

- LILLY és akkor egyedül, míg az összes testvérem külföldön, az üzem, és én mindent megpróbáltam, de a Janikám könyörgött, hogy nem bírja ott tovább ott nálatok és hogy hozzam el,
- ANGI Mert soha nem bírta a fegyelmet. A tanulást. Szegény Nancyke bírta volna, de hát te olyan iskolába kényszerítetted, ahol csak megőrülhetett a többi őrült között.
- JOHN Én nem tudtam tanulni? Én nem voltam fegyelmezett?
- VINCENT Ha legalább egy szakmád lenne! A bőrdíszmű. Majdnem iparművészet!
- JOHN Az ügynökiskolában én voltam a legjobb.
- VINCENT Láttuk. De nem baj, a börtönben majd csak kitanulod a kötélverést, vagy a bozótirtást. Mert úgy vedd tudomásul, utoljára segítettem.
- LILLY Szép kis testvér.
- VINCENT *Felháborodik.* Mondd, mit kértem én a saját gyerekeimnek? Mikor kellett gatyára vetkőzőnők azért, hogy az én fiamat ne tartóztas-

sák le, vagy, hogy összekaparjátok az óvadé-
kot?

NANCY Óvadék, óvoda. Óvodáskoromban kijött Éva
nénihez a bábszínház és én megláttam a tás-
kában a Mikulás figurát.

ANGI És, ha már itt tartunk, én mikor kértem pénzt
tőletek, hogy collegeba küldhessem a fiamat?
Aki pedig odavaló?

JOHN Én is odavaló lettem volna.

VINCENT Nem tehettek szemrehányást nekem. Csak én
tehetek szemrehányást magamnak. A saját
családomtól vontam meg a pénzt, hogy tite-
ket támogassalak.

NANCY *Énekel.* „Körben áll egy kis lányka,
lássuk, ki lesz a párja?”

ANGI Mi ez?

JOHN Óvodás körjáték. Most már az óvodánál tart.

NANCY „Szabad vándormadár a pilóta,
csakis egy, ami bántja szívét,
nőszülésre a földön idő nincs,
odafönn pedig nincs feleség!”

- VINCENT Tudod, mióta szeretne repülni a nagyobbik fiam? Mióta készül Európába a kisebbik? Mióta ti kijöttetek.
- LILLY Hát hogyne, hát persze, hát csakis. Mi egyedül, mimiattunk minden. Megmondta szegény Bandikám is, hogy hiába vagy a testvérem, csak alattomos vagy, hiába a húga az Angéla, csak nem szeretsz te minket, csak magatokat és a saját gyerekeiteket szeretitek.
- VINCENT *Mélyen megbántva.* Köszönöm, ezt megérmeltük. Gyere Angéla! *Menne.*
- ANGI Nem megyek, Vincent, ezt most végighallgatom. Most nem kóvályog Lilly, most nyílegyenesen beszél. Jól értettem, hogy mi önzőek vagyunk? Mi! Akik kisegítettünk ide benneteket, meghívólevelet küldtünk és azóta is, messze a viszonyainkon fölött áldozunk rád, aki félbolond vagy és Nancyre, aki egészen az, továbbá Johnra, akiből, ha Vincent nem lép közbe, bűnöző lett volna.
- VINCENT Mi ez, ha nem önzetlenség?
- NANCY Furdal a lelkiismeret.
- LILLY Miket beszélsz, édes kislányom! Miért?

NANCY Csókolóztam a Bazalával. Ő volt a Garay réme. Nem mondtam meg neked. Meg fog büntetni.

LILLY Kicsoda?

NANCY Az örökkévaló.

Felharsan a didgeridu. Sötét. Lilly, nancy, Vincent, Angéle, mind eltűnnek a színről, John emlékeiből.

Mikor újra világos lesz, a jelenben vagyunk. John a kezébe temeti az arcát, aztán felnéz. Clara és Emery úgy állnak előtte, mint a darab legelején, modern ruhákban.

JOHN Mire jutottak?

CLARA Egymással, vagy Önnel?

JOHN Mindegy.

CLARA *Vidáman.* Hát egymással már elég jól megvagyunk. Össze is fogunk házasodni, hiszen annyiszor jártunk ide, hogy egészen meg is szoktuk egymást.

JOHN És az üzlet?

CLARA Jól sejti. Nem lesz belőle semmi. Kezdetben jó program volt elnézegetni a jövődő otthonunkat, de most már meg is akarjuk teremteni.

Talán egyszer egy komoly ajánlattal fogjuk felkeresni.

JOHN Akkor én szeretnék egy nagyon kedvező ajánlattal előállni.

EMERY Amennyiben?

JOHN Azt mondják, már egészen megszokták ezt a környéket és önnek, Mister Emery úgy megtetszett a vascsipke a kerítésen. Meg fogom kérni Eagle urat, vagy a társát, hadd kapjak én egy másik bemutatóházat. Maga, Clara, szereti a helyi szokásokat,

CLARA A magam szerény módján népzenekutató is vagyok. A csipkeverés mellett.

JOHN Egy ilyen bemutatóház önköltségen megkapható, én még a százalékomról is lemondok és akkor be is költözhetnek.

Megszólal a didgeridu

Én megőrülök tőle!

Sötét.

Sydney, 1989. szeptember 8. – Budapest, 1990. február 16.

Jász István

Jász István: Didgeridu